

Dana Percec

- Coordonator -

**TENDINȚE ACTUALE
ÎN ȘTIINȚELE UMANISTE**

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI
DOCTORANZILOR UMANIȘTI
DIN CONSORȚIUL *UNIVERSITARIA***

Timișoara, 9-10 octombrie 2020

Volumul I

Editura Universității de Vest

Timișoara, 2021

CUPRINS

Cuvânt-înainte.....	9
---------------------	---

SECȚIUNEA CERCETĂRI POSTDOCTORALE
(Coordonator asist. dr. Loredana Bercuci)

Loredana Bercuci

Conceptul de <i>alb</i> în cultura americană. Noțiuni despre rasă în <i>Letters from an American Farmer</i> (1782) de J. Hector St. John de Crèvecoeur	13
--	----

Diana Mihuț

Restituirea informației de teren prin digitalizare. O filă de jurnal: Arhiva de Folclor a Universității de Vest din Timișoara în contextul proiectului PAN	23
--	----

Valentina Mureșan

Schimbarea de paradigmă educațională și re-definirea strategiei pedagogice	29
--	----

SECȚIUNEA ARTE VIZUALE
(Coordonator prof. dr. habil. Adriana Lucaciu)

Flavia Maria Cristina Bălan (Florența)

Abordări critice în privința muzeului de artă	43
---	----

Anastasia Anton (Stoiciu)

Acuarela ca gen artistic în sine – funcții ale acuarelei	53
--	----

Constantin-Adrian Corcăcel

Versatilitatea pastelului în exprimarea plastică	63
--	----

Oana-Manuela Nechifor

Roluri atribuite imaginii fotografice documentare: fotografia ca document, ca dovadă și ca martor.....	73
--	----

Borco Ilin

Fotografia contemporană, între trenduri și justificări antropologice.....	83
---	----

Ana-Maria Lemnaru (Calistru)

Delimitări morfologice și conceptuale dintre fotografie și ilustrație în reprezentarea suferinței.....	95
--	----

Dana Simionescu

Ilustrația de modă. Reper istorice.....	105
---	-----

Cristina Elena Filote (Sasu)

Reper estetic și vizuale în vestimentație.....	117
--	-----

Andreea Chirilă

Stil vestimentar personal – comunicare vizuală și direcții contemporane
în designul vestimentar contemporan.....125

Bianca Simionescu

Banda desenată ca produs intercultural..... 135

Cecilia-Mihaela Plăvițu P.

Desenul în universul copiilor. Artă infantilă, artă brută și artă patoplastică 141

Adina Larisa Șufană

Ilustrația de carte în secolul al XVIII-lea în Anglia 153

Maria-Magdalena Ghizdaveț (Pătrășcan)

Maternitatea în artă 161

Anca Delia Gyemant

Broderia și genurile diaristice ca modalități de subvertire a feminității normate 169

Andrei Lazăr

Design emoțional – plăcerea folosirii unui produs 179

Loredana Lorinț

Caracterul didactic și estetic al icoanei și rolul ei în art-terapie.....189

Laura Fălcan

Bisericile de lemn din Banat și articolele de orfevrărie din patrimoniul acestora...201

Andrei Rosetti

1954 – Paul Gherasim, Grupul Andreescu și canonul realismului socialist.....209

Atila Gomboș

Niveluri perceptive ale negrului în arta contemporană 221

Constantin Semenov, Laura Semenov

Șerban Savu, un observator noncritic al societății contemporane.....229

Ștefana-Roxana Stoica

Relevanța avuției materiale. Parametrii conceptului de lux 237

Constantin-Marcel Fintîină

Atitudinea artistului contemporan față de consumism.....245

Gabriela Robeci

Formarea artei alternative prin apropiere. Originile unui „ism” în România 255

Sarah Muscalu

Aspecte ale post-medialității artei vizuale 163

Adrian-Mihai Brînză

Explorarea implicațiilor practice și teoretice ale tehnologiilor emergente
ale realității virtuale și metodica de organizare a galeriilor de artă 271

Tiberiu Teodor-Stanciu

Călătorie în jurul lui Acasă. Jurnal de pandemie.....283

SECȚIUNEA LITERATURĂ

(Coordonatori prof. dr. habil. Dana Percec
și conf. dr. habil. Dumitru Tucan)

Maria Pașcalău	
Începuturile literaturii naționale. Impunerea cadrului etnocentric	293
Mădălina Elena Mandici (Mocanu)	
Fictional Female Bookworms in the Nineteenth-Century British Novels	303
Grațiela-Livia Buzic	
Carmen Sylva și muzica. O dimensiune europeană a activității reginei Elisabeta a României	313
Maria Cristina Fulop	
Dante Gabriel Rossetti and the Image of Feminine Beauty	323
Roxana Maria Crețu	
Peisaj liric. Eminescu și Turner	333
Raluca Teodorescu	
<i>Pride and Prejudice</i> . Rewritings and Transitional Reader-Response Theory	345
Irina Iosub	
Victor Eftimiu, publicist în <i>Adevărul Literar și Artistic</i>	353
Ștefana Gabriela Sîrbu	
„Oglinda spartă” și Benjamin Fondane	361
Ștefania Surdu	
Arnold Zweig und die Sozialisation der deutschsprachigen Intellektuellen in Palästina. Heimat oder Exil?	369
Alexandra Constantin	
Rolul anacronismelor în crearea ironiei în <i>Ultima lume</i> de Christoph Ransmayr	385
Andrea Wolfer	
Elfriede Jelinek și drama secundară	393
Andreea-Diana Albu	
Așteptare – angoasă – alienare în dramaturgia lui Matei Vișniec	403
Tatijana Petrika	
Despre figura revoluționarului în <i>Criptă pentru Boris Davidovici</i> a lui Danilo Kiș	409
Gordana-Nicoleta Peici	
Mitul personal și geneza lumii <i>Orbitor</i>	417
Gabriela-Emilia Merce	
Copil într-o lume schizomeră	427
Andra Nica	
Reprezentarea și receptarea literaturii în cadrul festivalurilor literare francofone	435
Ioana Ruxandra Toșu	
Incursiune în universul lingvistic al personajului de bandă desenată <i>Naruto</i>	443

**Conceptul de *alb* în cultura americană.
Noțiuni despre rasă în *Letters from an American Farmer*
(1782)
de J. Hector St. John de Crèvecoeur**

Loredana Bercuci
cercetător postdoctoral
la Universitatea de Vest din Timișoara

**The Concept of Whiteness in American Culture. Notions
about Race in *Letters from an American Farmer* (1782)
by J. Hector St. John de Crèvecoeur**

*Abstract: Racial tensions have defined the history and culture of the United States since colonial times. Once slavery was introduced in 1619 in Virginia, the concept of "whiteness" proceeded to be constructed. This study is part of a larger project that seeks to track the construction "whiteness" in American culture by analyzing a key text of the early Republic, namely *Letters from an American Farmer* (1782) by J. Hector St. John de Crèvecoeur. I proceed from the assumption that the division between white and other races as it surfaces throughout the history of the United States is tightly woven into the foundational ideas and documents of the United States. While most studies of race in the United States focus on black identities, I broadly wish to show that white identities, which are typically assumed to be neutral, have certain defining traits in American culture that underpin racist discourses and behavior. This paper seeks further to prove that, while Crèvecoeur was against slavery, basing his interpretation thereof on Whig ideas of the time, his notions of whiteness still reinforce a hierarchy among races.*

Keywords: *whiteness, american culture, cultural discourse, race, racism.*

Introducere

Letters from an American Farmer (1782) este o colecție de scrisori scrise de autorul franco-american Hector St. John de Crèvecoeur din perspectiva naratorului James, un agricultor american, care i se adresează unui aristocrat britanic, explicându-i noua formă de guvernământ americană, precum și modul

de viață care i-a dat naștere. Această colecție este considerată printre primele opere de literatură americană, iar la momentul publicării a avut succes mai ales în Europa, în rândul celor ce propuneau reforme politice, precum William Godwin sau Thomas Paine, și în rândul autorilor romantici (Saar, 1994: 820). Motivul pentru care cartea a avut succes mai ales în Anglia secolului al XVIII-lea a fost modul idealizat în care societatea americană este prezentată în aceste scrisori, mai ales din perspectiva relației acesteia cu geografia noii republici – relația individului cu natura. America este descrisă, astfel, cu admirație și mândrie, sentimente ce aveau scopul atât de a clădi o identitate pentru noua națiune, cât și de a o promova pe plan internațional.

Acest ton predomină mai ales în primele opt scrisori din volum, în care Crèvecoeur prezintă continentul american ca unul lipsit de corupția ce desfigurase Europa, iar americanii devin, pentru el, o nouă rasă ce a rezultat din contopirea altor nații. Tonul scrisorilor, însă, devine mai sumbru în ultimele trei, începând cu scrisoarea a noua: „Letter IX: Description of Charles Town; Thoughts on Slavery; on Physical Evil; a Melancholy Scene”. Această scrisoare descrie instituția sclaviei în sudul Statelor Unite, mai exact în Charles Town, Carolina de Sud. Descriind pedeapsa cu moartea la care este condamnat unul dintre sclavii de pe o plantație pe care James o vizitează, scrisoarea relevă noțiunile legate de rasă din perioada republicană timpurie. Deși scrisorile lui Crèvecoeur au fost analizate din multiple perspective, puține studii au analizat reprezentarea rasei în această operă. Lucrarea de față va discuta conceptul de rasă așa cum apare el în scrisoarea a noua din volumul lui Crèvecoeur, punând accentul mai ales pe modul în care este descrisă rasa albă. Scopul acestui demers este de a arăta care erau valențele conceptului *alb* în acea perioadă și de a stabili legătura dintre această concepție și circumstanțele istorice în care ea a apărut. Analiza pe care o voi întreprinde pornește de la premisa că distribuția rasială a Statelor Unite de azi este strâns legată de fondarea națiunii, de noțiunile de rasă ce s-au dezvoltat premergător acestei fondări, precum și în urma ei.

Din punct de vedere teoretic, a noua scrisoare din *Letters from an American Farmer* (1782) de Hector St. John de Crèvecoeur va fi analizată din perspectiva a ceea ce se numește Critical Race Theory (teoria critică a rasei) și a subdisciplinei acesteia Critical Whiteness Studies (studiul critic al rasei albe). Înainte de a începe analiza propriu-zisă, voi defini conceptele specifice acestor teorii, care vor fi mai apoi aplicate pe textul scrisorii. O incursiune în discursurile specifice sfârșitului secolului al XVIII-lea este de asemenea necesară pentru a înțelege circumstanțele istorice în care s-a dezvoltat conceptul de *alb*. Aceasta îi va urma expunerii teoretice.

Critical Race Theory și Critical Whiteness Studies

Studiul rasei în general și cel al rasei albe în special țin de domeniul studiilor culturale, care analizează cultura din perspectiva teoriei critice, dar mai ales de subdomeniile Critical Race Theory și Critical Whiteness Studies. Critical Race Theory este o abordare teoretică împrumutată de la științele sociale, folosită în Studiile Americane pentru a aplica teoriile post-colonialismului și feminismului la relațiile inter-rasiale din Statele Unite ale Americii. Richard Delgado și Jean Stefancic (2012) arată că Critical Race Theory pleacă de la șase presupoziii de bază: rasismul este banal, statutul privilegiat al albilor există pretutindeni, ideea de rasă este un construct social, rasializarea se produce diferențiat, intersecționalitatea și anti-esențialismul sunt de dorit și teza vocii minoritare.

Critical Whiteness Studies se subordonează la Critical Race Theory și pleacă de la aceleași premise, însă pune mai ales rasa albă într-o lumină critică. Astfel, această disciplină analizează cum, încă de atunci, identitățile albe, indigene și afro-americane s-au dezvoltat în funcție de sclavie, întreprinderile coloniale, cetățenie și munca industrială. Faimoasa poetă Audre Lorde numește identitatea albă „mythical norm” (1984: 116), sugerând astfel că este o universalitate falsă. Cu alte cuvinte, identitatea albă, din această perspectivă, este o manieră de a vedea și cunoaște lumea ce se pretinde universală, nenumită și nerecunoscută (Watson, 2013: 5). Astfel, țelul subdisciplinei Critical Whiteness Studies este de a arăta că identitatea albă nu este universală, ci doar o identitate între multe altele.

Fondarea republicii americane și instituția sclaviei

Publicarea operei *Letters from an American Farmer* (1782) de Hector St. John de Crèvecoeur a coincis cu Războiul de Independență al Statelor Unite ale Americii (1775-1783) și din acest motiv se poate spune că este o oglindă a ideilor acelei perioade. Deși această conexiune nu este adesea făcută, Zachary McLeod Hutchins arată în articolul său „The Slave Narrative and the Stamp Act, or Letters from Two American Farmers in Pennsylvania” (2015) că publicația lui Crèvecoeur reprezintă un răspuns la o altă colecție de scrisori ficționale: *Letters from a Farmer in Pennsylvania* (1767-1768) de John Dickinson. Această legătură pune în evidență elementele gândirii Whig prezente nu numai în textul lui Dickinson, ci și în textul lui Crèvecoeur.

Reproducând principiile Whig, Dickinson scria: „Those who are taxed without their own consent expressed by themselves or their representatives, are *slaves*” (citată în McLeod Hutchins, 2015: 645). John Adams, unul dintre părinții

fondatori ai Statelor Unite ale Americii, exprima o idee similară, specifică vremii, considerând coloniile americane înaintea Revoluției Americane „the most abject of slaves” (citată în McLeod Hutchins. 2015: 645). Astfel, situația coloniștilor, care plăteau taxe fără să aibă reprezentanți în Parlamentul britanic, era echivalată cu sclavia, ce în secolul al XVIII-lea era văzută ca un rău moral suprem (van Cleve, 2010: 10). În ideologia Whig, sclavia a provocat decăderea marelui Imperiu Roman, iar orice țară ce permitea sclavia avea să aibă aceeași soartă (Saar. 1987: 127). Pe de altă parte, ca sursă principală de profit a coloniilor din Sudul Americii încă de la fondarea acestora, sclavia de tip „chattel” era greu de scos în afara legii. Mai mult, se poate spune chiar că sistemul federal american se datorează compromisurilor făcute în documentele fondatoare față de statele ce depindeau economic de sclavie.

Care era, însă, legătura dintre sclavie și ideea de rasă? Originile rasismului în Statele Unite au fost dezbătute intens de-a lungul istoriei acestei țări. În timp ce unii istorici și experți în istoria rasismului consideră că sclavia a fost instituția ce a determinat rasismul anti-afro-american, alții arată că acest tip de rasism exista și în Europa, fiind exportat spre coloniile imperiilor europene. Prima categorie de cercetători îi sunt îndatorați lui Alexis de Tocqueville, care în 1835 scria:

The colony was scarcely established when slavery was introduced, and this was the main circumstance which has exercised so prodigious an influence on the character, the laws, and all the future prospects of the South. (2004: 33)

Tocqueville consideră, deci, rasismul ca fiind unul dintre rezultatele sclaviei.

A doua categorie de studii văd rasismul ca premergător sclaviei din coloniile de pe teritoriul american. De exemplu, în cartea sa *Roots of American Racism: Essays on the Colonial Experience* (1995), Alden T. Vaughan declară că „American racism [was] a necessary precondition for a system of slavery based on ancestry and pigmentation” (166). În mod similar, Winthrop D. Jordan (2012) arată că persoanele de culoare (atât afro-americanii, cât și nativii americani) au fost de la început marcați rasial (considerați diferiți de europeni), dar, pe măsură ce a trecut timpul, au fost supuși unui ciclu de degradare (98), poziția lor devenind din ce în ce mai puțin privilegiată.

Că sclavii erau diferențiați rasial este evident încă din primele texte ale clonizatorilor englezi. Emanuel Downing, cumnatul lui John Winthrop (faimosul puritan), scrie la începutul secolului al XVII-lea:

If upon a Just warre [with the Narragansett Indians] the Lord should deliver them into our hands, wee might easily have men woemen and children enough to exchange for Moores, which wilbe more gayneful pilladge for us then wee conceive, for I doe not see how we can thrive until wee get into stock of slaves sufficient to doe all our business, for our children's children will hardly see this great Continent filled with people, soe that our servants will still desire freedome to plant for themselves, and not stay but for verie great wages. And I suppose you know verie well how wee shall mayneteyne 20 Moores cheaper than one Englishe servant. (qtd. in Pinder, 2011: 8)

Deși natura tranzacțională a motivului pentru care Downing își dorește sclavi negri este evidentă – 20 de sclavi negri erau mai ieftini decât un servitor englez, cuvântul „moor,” ce desemna în general persoanele de origine africană, arată că sclavii și servitorii intrau într-o ierarhie în funcție de rasă încă de pe atunci. Așadar, nu se poate vorbi de o perioadă premergătoare instituționalizării sclaviei în care diferențierea în funcție de rasă să nu fi existat.

Publicată în prima ei versiune în 1781, *Notes on the State of Virginia* de Thomas Jefferson, arată nivelul „degradării” afro-americanilor în discursul american la momentul publicării cărții lui Crèvecoeur. În ton cu ideile Whig ale secolului al XVIII-lea despre libertate, Jefferson considera sclavia ca fiind antirepublicană, o instituție care corupea și încuraja tirania (van Cleve, 2010: 1). Jefferson, însă, susținea abolirea treptată a sclaviei, invocând argumente rasiste și paternaliste pentru a susține acest demers. De exemplu, Jefferson susținea că „[t]he improvement of the blacks in body and mind, in the first instance of their mixture with the whites, has been observed by every one, and proves that their inferiority is not the effect merely of their condition of life” (1781/2001), contribuind, astfel, la dezbateră principală legată de sclavie care dezbătea motivul inferiorității afro-americanilor. În timp ce Jefferson declara că acest motiv era biologic, alții, printre care și Crèvecoeur – după cum voi arăta mai jos, considerau că inferioritatea oricăror indivizi se datora mediului în care trăiau.

Scrisoarea a IX-a din *Letters from an American Farmer* (1782)

Scrisoarea a IX-a din *Letters from an American Farmer* (1782) abordează problema sclaviei de tip „chattel” în Chales Town, Virginia. Cea mai șocantă parte a acestei scrisori este faimoasa scenă în care James povestește întâlnirea sa cu un sclav afro-american. Sclavul fusese închis într-o cușcă ce atârna de ramurile unui copac. Fusese bătut, apoi lăsat în această cușcă să moară.

În cele două zile ce le petrecuse închis, păsări de pradă îi mâncaseră ochii și obraji. Acest sfârșit macabru al omului reprezenta pedeapsa primită pentru că îl omorâse pe supraveghetorul plantației, care îl obișnuia să îl tortureze barbar. Scena extrem de revoltătoare a fost considerată unul dintre simbolurile literare de referință din literatura americană timpurie de primii critici moderni care au încercat să încadreze această operă în canonul american (Bewley, citat în Saar, 1987: 193).

Dincolo de efectul literar al acestei scene, însă, ea este importantă pentru că oferă o descriere a albilor de pe teritoriul american dinaintea independenței Statelor Unite. Înainte de a-l vedea pe omul închis în cușcă, James vede păsările de pradă și își folosește arma pentru a le alunga. Auzind sunetul împușcăturii și accentul lui James în engleză, sclavul știe imediat că James este alb, deși nu îl poate vedea, orb fiind: „Tanke, you white man, tanke you, pute some poison and give me” (1782/2001). Așadar, diferența dintre cei doi în text apare mai ales ca o diferență de limbaj și de putere. James, astfel, are autoritatea dată de armă, putere de viață și de moarte asupra sclavului, precum și autoritatea limbajului oficial.

Această relație de putere apare încă din primul paragraf al scrisorii ce descrie deținătorii plantațiilor din Charles Town ca trăind în exces: „without labour, without fatigue, hardly subjected to the trouble of wishing” (1782/2001). James argumentează că această degenerare fizică și morală a albilor din Charles Town este produsă de puterea pe care au obținut-o prin agonisirea de avere, dar și prin violență. Degenerarea în sine, așa cum apare în text, denotă mai ales lipsa de umanitate a albilor din sudul Americii.

În paragrafele următoare, James încercă să descrie mecanismul ce a produs această stare de fapt:

Can it be possible that the force of custom [sublinierea mea] should ever make me deaf to all these reflections, and as insensible to the injustice of that trade, and to their miseries, as the rich inhabitants of this town seem to be? (1782/2001)

După cum se vede în paragraful de mai sus, această scrisoare descrie practicile barbare ale sclaviei ca fiind rezultatul obișnuinței și al tradiției. Celor care s-au născut și au crescut în rândul deținătorilor de sclavi, învățându-le de mici obiceiurile, le lipsește umanitatea. De la aceasta fac excepție puținele cazuri în care albi sunt înzestrați de la natură cu mai multă sensibilitate și milă, destul de puternică încât să învingă ura înrădăcinată prin repetiția aceluiași idei și practici lipsite de umanitate, potrivit textului.

Afro-americanii supuși sclaviei, pe de altă parte, sunt descriși ca suferind de limitări cognitive și emoționale ca urmare a stării nenaturale („unnatural state”) în care trăiesc. Din cauza acestei instituții, ei nu au șansa și timpul pentru a trăi toată gama de emoții și sentimente de care sunt capabili. Crèveœur dă aici exemplul părinților cărora nu li se permite să își îngrijească familia, mai ales copiii, pentru că sunt obligați să muncească în tot timpul pe care îl au. Mai mult, James observă că „[t]heir paternal fondness is embittered by considering, that if their children live, they must live to be slaves like themselves” (1782/2001), adică sclavia le răpește celor supuși ei orice dorință și oportunitate de a se bucura de viață, astfel că aceștia devin mai puțin umani.

Dorind să întărească acest punct de vedere, Crèveœur invocă afro-americanii liberi, care sunt capabili să simtă grațitudine sau loialitate, numind aceste sentimente dispoziții nobile. Crèveœur spune că inimile afro-americanilor sunt „like ours, they are susceptible of every generous sentiment, of every useful motive of action” (1782/2001). De asemenea, Crèveœur declară că abilitățile cognitive ale afro-americanilor liberi sunt aceleași cu cele ale albilor.

Prin aceste argumente, Crèveœur se situează de celaltă parte a discursului despre sclavie din secolul al XVIII-lea. Dacă Thomas Jefferson susținea că afro-americanii erau o rasă biologic inferioară și adopta o atitudine paternalistă prin care susținea că sclavia trebuie scoasă în afara legii dreptat, Crèveœur considera că inferioritatea unor rase se datora mediului în care acestea trăiau. Cei doi autori nu sunt de acord în ceea ce privește sursa inferiorității afro-americanilor, însă amândoi scot în evidență diferențele dintre rase, arătându-și clar apartenența la rasa albă. Trăsăturile și practicile rasei albe (de exemplu, un anumit tip de artă, un anumit tip de limbaj etc.) sunt considerate superioare de ambii autori.

În scrisoarea a IX-a, Crèveœur numește albi „the chosen race” (rasa aleasă/superioară), însă descrie această categorie ca degenerată de traiul în exces și lipsa de umanitate cauzate de dorința de putere care corupe. Astfel, aceștia devin echivalenții aristocrației britanice în societatea americană:

Such is the ascendancy of power [sublinierea mea]; the supreme arbiter of all the revolutions which we observe in this planet: so irresistible is power, that it often thwarts the tendency of the most forcible causes, and prevents their subsequentsalutary effects, though ordained for the good of man by the Governor of the universe. Such is the perverseness of human nature; who can describe it in all its latitude? (1782/2001)

Sursa degradării, atât a britanicilor care doreau să subjuge coloniile, în opinia părinților fondatori ai Statelor Unite, cât și a celor care dețineau sclavi, este deci puterea. În acest fel, textul lui Crèvecoeur expune principiile ideologiei Whig, echivalând instituția sclaviei cu despotismul. Această concepție asupra sclaviei, deși era menită să aducă argumente împotriva ei, nu excludea în totalitate rasismul, stabilind o ierarhie între rase prin stabilirea unor trăsături deziderabile așa-zise universale, care erau asociate mai degrabă cu rasa albă.

Concluzii

Perspectiva lui Crèvecoeur asupra rasei, așa cum apare ea în *Letters from an American Farmer* (1782), îndeosebi în scrisoarea a IX-a, poziționează rasa albă pe o poziție superioară față de celelalte rase. Această poziționare este argumentată prin apelul la noțiuni tipice ideologiei Whig din acea perioadă, ce vedea degradarea umană ca rezultat a relațiilor nepotrivite de putere. Crèvecoeur consideră că afro-americanii supuși sclaviei erau inferiori din cauza situației nenaturale în care trăiau și promovează abolirea sclaviei prin imagini șocante menite să stârnească mila și alte sentimente asociate. În plus, Crèvecoeur vede și rasa albă ca degradată și coruptă din cauza sclaviei, însă această echivalență dintre felul în care sclavia afecta atât persoanele de culoare cât și pe cele albe reduce discursiv din gravitatea situației sclavilor. Cel mai probabil, această mișcare retorică arată că victimizarea rasei albe era mai eficientă în a convinge publicul din secolul al XVIII-lea că sclavia trebuia desființată. Mai mult, asocierea dintre sclavie și așa-zisa înrobire a cetățenilor de către stat a permis ca puterea centralizată să fie descrisă discursiv ca un rău moral. Această logică persistă în politica americană și în zilele noastre.

Referințe bibliografice

- CRÈVECŒUR, J. Hector St. John de, *Letters from an American Farmer*, online: http://www.gutenberg.org/ebooks/4666_[15.01.2021/1782/2001].
- DELGADO, Richard; STEFANCIC, Jean, *Critical Race Theory: An Introduction*, NYU Press, New York, 2012.
- JEFFERSON, Thomas, *Notes on the State of Virginia*, online: https://avalon.law.yale.edu/18th_century/jeffvir.asp [15.01.2021], 1781/2001.S
- JORDAN, Winthrop D., *White Over Black: American Attitudes toward the Negro, 1550-1812*, University of North Carolina Press, Chapel Hill, 2012.
- LORDE, Audre, *Sister Outsider*, Crossing Press, Berkeley, CA, 1984.
- MCLEOD HUTCHINS, Zachary, „The Slave Narrative and the Stamp Act, or Letters from Two American Farmers in Pennsylvania”, în *Early American Literature*, 2015, vol. 50, nr. 3, pp. 645-680.